

Peygamberimiz (sav)'in Şemail-i Şerifi

Giriş

(Bu elçi,) Bir güç sahibidir, arşın Sahibi Katında şerefliidir.
Ona itaat edilir, sonra güvenilirdir.
(Tekvir Suresi, 20-21)

Bu hafta, insanlar için son peygamber olarak gönderilen, Allah'ın en son Hak Kitabı'nı vahyettiği, güzel ahlakı, takvası, Allah'a olan yakınlığı ile insanlara örnek kıldığı, Allah'ın dostu, Rabbimiz'in Katında üstünlüğü olan, müminlerin de dostu, en yakını ve velisi, Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed (SAV)'in 1433. doğum gününü kutluyoruz.

Günümüzde insanlar, özellikle de gençler birçok insanı kendilerine örnek almakta, onların tavır ve konuşmalarına, üsluplarına, giyim tarzlarına özenmekte, onlar gibi olmaya çalışmaktadırlar. Ancak bu insanların büyük bir çoğunluğu doğru yolda olmadığı gibi, tavır ve ahlak güzelliğine de sahip değildirler. Bu nedenle insanları doğru olana, en güzel ahlak ve tavra özendirmek önemli bir sorumluluktur. Bir Müslümanın, tavrına ve ahlakına özenmesi, benzetmek için çaba göstermesi gereken kişi, Hz. Muhammed (sav)'dir. Allah bu gerçeği bir ayetinde şöyle bildirmektedir:

Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Resûlü'nde güzel bir örnek vardır. (Ahzab Suresi, 21)

Bu nedenle Hz. Muhammed (sav)'in güzel vasıflarını tanımak, onu örnek almak her Müslüman için bir görevdir.

Kuran ayetlerinin yanı sıra sahabelerden aktarılan açıklamalarda da Peygamberimiz (sav)'le ilgili pek çok bilgi verilmektedir. Peygamberimiz (sav)'in ailesiyle ve çevresindeki müminlerle olan ilişkisi, günlük hayatından detaylar, dış görünümü, görenleri hayran bırakan heybeti (*hürmetle beraber şiddetli heyecan hissini veren hali, azameti*), sevdiği yiyecekler, giyimi ve gülüşü gibi pek çok detay İslam alimleri tarafından "şemail" kelimesiyle ifade edilir. Şemail kelimesi "şimal"den türemiştir. Bu kelime "karakter, huy, hal, hareket, davranış ve tavır" gibi anlamlar taşır. Şemail kelimesi ilk başlarda daha geniş anlamlar içerse de, zaman içinde özelleşmiş ve Peygamber Efendimiz (sav)'in nasıl bir yaşam sürdüğü ile ilgili detayları ve kişisel özelliklerini ifade eden bir terime dönüşmüştür. Rabbimiz'in alemlere üstün kıldığı bu seçkin kulunun karakterine ve görünüşüne dair aktarılan her bir detay, aynı zamanda onun üstün ahlakının da bir yansımasıdır. Peygamber Efendimiz (sav)'in şemailinin anlatıldığı bu yazı dizisinin hazırlanmasındaki amaç ise, onun çeşitli kaynaklarda aktarılan güzel özelliklerini inceleyip, yaşamından günümüze öğütler çıkarmaktır.

1. BÖLÜM

Peygamber Efendimiz (sav)'da Tecelli Eden Yaratılış Güzellikleri

Peygamber Efendimiz (sav)'in Ashabı, bu kutlu insanın dış görünümünün güzelliği, görenleri hayran bırakan heybetinden nuruna ve duruşundan gülüşüne kadar Allah'ın onda tecelli ettirdiği çeşitli güzellikler hakkında pek çok detay aktarmışlardır. Sayıca oldukça kalabalık olan sahabeler, bu güzellikler hakkında birçok farklı detay vermiş, Peygamber Efendimiz (sav)'le aynı dönemde yaşamamış olan Müslümanlara Allah'ın Resulünü birçok yönüyle tanıtmışlardır. Bazı sahabeler onu genel özellikleriyle tarif ederken, diğerleri uzun ve detaylı anlatımlarda bulunmuşlardır. Bu anlatımlardan bazıları şu şekildedir:

Peygamber Efendimiz (sav)'in dış görünümü ve güzelliği

Sahabeleri Peygamberimiz (sav)'in güzelliğini şöyle anlatıyorlardı:

"Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem çok yakışıklı ve alımlı idi. Mübarek yüzü ayın on dördündeki dolunay gibi parlardı... Burnu gayet güzel idi... Gür sakallı, iri gözlü, düz yanaklı idi. Ağız geniş, dişleri inci gibi parlaktı... Boynu sanki bir gümüş hüzmesi idi... İki omuzu arası geniş, omuz kemik başları kalın idi..."⁶⁶

Enes b. Malik (ra) anlatıyor:

"Resulullah Efendimizin boyu; ne çok uzun, ne de fazla kısa idi. Teni de ne duru beyaz, ne de koyu esmerdi. Saçları ise ne düz, ne de kıvrıkcık idi. Kırk yaşına geldiğinde, Allah Teala O'nu peygamber olarak gönderdi. Peygamber olduktan sonra, Mekke'de 10 sene, Medine'de de 10 yıl kaldı ve 60 yaşlarında vefat etti. Bu fani hayata veda ettiklerinde, saçında ve sakalında 20 tel ak saç yoktu."67
"Resulullah (sav) beyaz, güzel ve mutedil (yavaş ve mülayim, itidalli) idiler."68

Enes b. Malik (ra) anlatıyor:

"Peygamber Efendimiz (sav) orta boylu idi; uzun da değildi, kısa da değildi; hoş bir görünüşü vardı. Saçı ise ne kıvrıkcık, ne de düzdü. Mübarek (ilahi hayrın bulunduğu şey, bereketlenmiş, çoğalmış, hayırlı, uğurlu) yüzlerinin rengi ise nurani beyazdı."69

Bera b. Azib (ra) anlatıyor:

"... Resullullah Efendimizden daha güzel birini görmedim. Omuzlarını döğen saçları vardı. İki omuz arası genişçe idi. Boyu ise ne kısa idi, ne de uzundu."70

Hız. Ali'nin torunlarından İbrahim b. Muhammed (ra) rivayet ediyor:

"Dedem Hız. Ali, Peygamber Efendimiz (sav)'i anlatırken Onu şöyle tavsif (vasıflandırıyor) ederdi: "Peygamber Efendimiz (sav), ne aşırı derecede uzun, ne de kısa idi; O bulunduğu topluluğun orta boylusu idi. Saçları, ne kıvrıkcık ne de dümdüzdü; hafifçe dalgalı idi. Mübarek yüzlerinin rengi kırmızıya çalar şekilde beyaz; gözleri siyah; kirpikleri sık ve uzun; omuz başları iri yapılı idi... O, insanların en cömert gönüllüsü, en doğru sözlüsü, en yumuşak tabiatlısı ve en arkadaş canlısı idi. Kendilerini ansızın görenler, O'nun heybeti karşısında çok şiddetli heyecanlanırlar; üstün vasıflarını bilerek sohbetinde bulunanlar ise, O'nu herşeyden çok severlerdi. O'nun üstünlüklerini ve güzelliklerini tanıtmaya çalışan kimse; Ben, gerek ondan önce, gerek ondan sonra, onun gibi birisini görmedim, demek suretiyle, O'nu tanıtmaya hususundaki aczini ve yetersizliğini itiraf ederdi. Allah'ın salat (dua, Peygamberimiz (sav)'e yapılan dua, istiğfar, rahmet, namaz) ve selamı O'nun üzerine olsun."71

Hız. Hasan (ra) naklediyor:

"Resulullah Efendimiz, yaradılıştan heybetli ve muhteşemdi. Mübarek yüzü, dolunay halindeki ayın parlaklığı gibi nur saçardı. Orta boyludan uzun, ince uzundan kısa idi. Saçları kıvrıkcık ile düz arası idi; şayet kendiliğinden ikiye ayrılmışlarsa onları başının iki yanına salar, değilse ayırmazlardı. Uzattıkları takdirde saçları kulak yumuşaklarını geçerdi. Peygamber Efendimiz (sav)'in rengi, ezher'ul-levn (pek beyaz ve parlak renk) idi, yani nurani beyazdı. Alını açıktı. Kaşları; hilal gibi, gür ve birbirine yakındı. Boynunu, saf mermerden meydana gelen heykellerin boynunu gibi gümüş berraklığında idi. Vücudunun bütün azaları birbiri ile uyumlu olup yakışıklı bir yapıya sahipti..."72

Ebu Hüreyre (ra) anlatıyor:

"Hazreti Peygamber (sav), gümüşten yaratılmış gibi nurlu beyazdı; saçları da hafif dalgalı idi."73

"Efendimiz (sav) beyaza pembe karışık renkte idi. Gözleri siyah, kirpikleri sık ve uzun idi."74

"Allah Resulünün alını geniş olup hilal kaşlıydı, kaşları gürdü. İki kaşı arası açık olup, halis bir gümüş gibiydi. Gözleri pek güzel, bebekleri simsiyahtı. Kirpikleri birbirine geçecek şekilde gürdü... Güldüğünde dişleri çakan şimşek gibi parıldardı. İki dudağı da emsalsiz şekilde güzeldi... Sakalı gürdü. Boynunu pek güzeldi, ne uzun ne kısaydı. Boynunun güneş ve rüzgar gören kısmı altın alaşımlı gümüş ibrik gibi gümüşün beyazlığı ve altının da kırmızılığını yansıtır şekilde parıldardı... Göğsü genişti, göğsünün düzlüğü aynayı, beyazlığı da ayı andırırdı... Omuzları genişti... Kol ve pazuları irice idi. Avuçları ipekten daha yumuşaktı."75

Peygamber Efendimiz (sav)'in hicret yolculuğu sırasında çadırını ziyaret ettiği Ümmü Mabel isimli cömertliği, iffeti ve cesareti ile tanınan biri, Peygamber Efendimiz (sav)'i tanımamıştır. Ancak Peygamberimiz (sav)'i anlatılanlardan tanıyan kocasına, onu şöyle tarif etmiştir:

"Aydın yüzü ve güzel yaradılışı idi; zayıf ve ince de değildi. Gözlerinin siyahı ve beyazı birbirinden iyice ayrılmıştı. Saçı ile kirpik ve bıyıkları gümrahtı (bol, gür). Sesi kalındı. Sustuğu zaman vakarlı (ağırbaşlılık, halim ve heybetli oluş), konuştuğu zaman da heybetli idi. Uzaktan bakıldığında insanların en güzeli ve en sevimlisi görünümündeydi; yakından bakıldığında da tatlı ve hoş bir görünüşü vardı. Çok tatlı konuşuyordu. Orta boylu idi;

*bakan kimse ne kısa ne de uzun olduğunu hissederdi. Üç kişinin arasında en güzel görüneni ve nur yüzlü olanıydı. Arkadaşları, ortalarına almış durumda hep onu dinlerler; buyurduğu zaman da hemen buyruğunu yerine getirirlerdi. Konuşması tok ve kararlı idi."*76

Kendisini görenlerin anlattıklarında da görüldüğü gibi, Peygamber Efendimiz (sav) olağanüstü yakışıklı, görenlerin nefesini kesecek kadar güzel yüzlü ve güzel endamlı idi. Ayrıca atletik ve son derece etkili bir yapısı vardı ve çok kuvvetli idi.

66-Büyük Hadis Külliyyatı, Cem'ul-fevaid min Cami'il-usul ve Mecma'iz-zevaid, İmam Muhammed Bin Muhammed bin Süleyman er-Rudani, 5. cilt, İz Yayıncılık, s. 31
67- Sünen-i Tirmizi Tercümesi, Çeviren: Osman Zeki Mollamehmetoğlu, Yunus Emre Yayınevi, İstanbul, 4.cilt, s.201
68- Hz. Ebu Tufeyl (ra),G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 1. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 519/1
69- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 2. cilt, Hilal Yayınları, Ankara, 1976, s. 7-8
70- Sünen-i Tirmizi Tercümesi, Çeviren: Osman Zeki Mollamehmetoğlu, Yunus Emre Yayınevi, İstanbul, IV.cilt, s. 210
71- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 1. cilt, Hilal Yayınları, Ankara,1976, s. 18-19
72- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 1. cilt, Hilal Yayınları, Ankara,1976, s. 18-22-23
73- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 1. cilt, Hilal Yayınları, Ankara,1976, s. 28-29
74- Hz. Ali (ra), G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, s. 519/4
75- Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 820
76- İbni Sa'd, Tabakat, I, 230-231; Taberani, el-Mu'cem'ül-Kebir, IV, 49, nu:3605, VII, 105, nu:6510; Hakim, el-Müstedrek, III, 9-10; Beyhaki, Delail'ün-Nübüvve, I, 276-284; İbn'Asakir, Tarihü Medineti Dumeşk, III, 314-336, Prof. Dr. Ali Yardım, Peygamberimizin Şemaili, Damla Yayınevi, 3 Baskı, İstanbul, 1998, s.48

2. BÖLÜM

Peygamberimiz (sav)'in Şemaili

Osmanlı döneminin önemli alimlerinden olan Ahmet Cevdet Paşa Peygamber Efendimiz (sav)'in anlatılan özelliklerini bir özet haline getiren bir çalışma yapmıştır. Bu çalışması *Kıyas-ı Enbiya* adlı eserinin IV. cüzünde, "Bazı Evsaf-ı Seniyye-i Muhammediyye" başlığı altında gerçekleşmiştir:

"... Mübarek cismi güzel, hep azası mütenasip (uygun, aralarında muntazam bir nisbet bulunan), endamı gayet matbu, alnı ve göğsü ve iki omuzlarının arası ve avuçları geniş, boynu uzun ve mevzun (yakışıklı, her bir vasfı ölçülü) ve gümüş gibi saf, omuzları ve pazuları ve baldırları iri ve kalın, bilekleri uzun, parmakları uzunca, elleri ve parmakları kalınca idi. Mübarek cildi ise ipekten yumuşak idi. Kemal-i itidal üzere büyük başlı, hilal kaşlı, çekme burunlu, oval yüzlü idi. Kirpikleri uzun, gözleri kara ve güzel, büyücek ve iki kaşının arası açık, fakat kaşları birbirine yakın idi, Nebiyy-i Mücteba (seçilmiş, kıymetli peygamber), ezherüllevn (rengi nurlu, parlak) idi; yani ne ak, ne de kara esmer, belki ikisi ortası ve gül gibi kırmızıya mail (benzer) beyaz ve, nurani ve berrak olup, mübarek yüzünde nur lemean (parlardı) ederd. Dişleri, inci gibi abdar (parlak, sağlam vücutlu) ve tabdar (ışıklı, parlak, bükülmü, kıvrımlı) olup, söylerken ön dişlerinden nur saçılır; gülerken, fem-i saadeti (saadetli ağzı), bir latif (mülayim, yumuşak, nazik, güzel) şimşek gibi ziyalar (ışıklar) saçarak açılır idi... Alem-i bekaya (geride kalanların dünyasını) rihlet (göçmek, ölmek) buyurduklarında saç, sakalı henüz ağarmaya başlamış başında biraz ve sakalında yirmi kadar beyaz var idi. Havassı (duyular) fevkalade kavi (sağlam, kuvvetli) idi. Pek uzaktan işitir ve kimsenin göremeyeceği mesafeden görür idi. Elhasıl (sözün özü), en mükemmel ve müstesna surette yaratılmış bir vücut-ı mes'ud (mutlu vücudu) ve mübarek idi... Onu ansızın gören kimseyi sevgi alırdı ve Onunla ülfet ve musahabet (sohbetler, konuşup görüşmeler) eyleyen kimse, Ona can ü gönülden aşık ve mühib olurdu. Ehl-i fazl'a (kerem, ilim sahibi), derecelerine göre ihtiram (hürmet, saygı) eylerdi. Akrabasına dahi pek ziyade (çok bol, fazladan) ikram eylerdi. Lakin (ancak) onları, kendilerinden efdal (daha faziletli, daha layık, daha iyi) olanların üzerine takdim etmezdi. Hizmetkarlarını pek hoş tutardı. Kendisi ne yer ve ne giyerse, onlara dahi onu yedirir ve onu giydirir idi. Sahi (cömert, eliaçık, herkese iyilik etmek isteyen) ve kerim (herşeyin iyisi, faydalısı), şefik (şefkatli, esirgeyen, merhametli) ve rahim (rahmet edici, bağışlayan), şeci (kahraman, yiğit) ve halim (yumuşak huylu, hoş muamele yapan) idi. Ahd ü va'dinde (söz vermede) sabit, kavlinde (sözünde) sadık idi. Elhasıl (neticesi)- hüsn-i ahlakça (ahlak güzelliği) ve akl-ü zekavetçe (keskin anlayışı olan akıl) cümle(bütün, tam) nasa (insanlara) faik (üstün, üstünde) ve her türlü medh ü senaya (övgüye) layık idi. Yemede, giymede kadar-ı zaruret (yoksulluk derecesinde) ile iktifa (yetinir) ve ziyadesinden (fazlasından) iba eylerdi (çekinirdi)."77

Peygamber Efendimiz (sav)'in nübüvvet (peygamberlik) mührü

Allah, Hz. Muhammed (sav)'i alemler üzerine seçmiş ve onun "peygamberlerin sonuncusu" (Ahzab Suresi, 40) olduğunu bildirmiştir. Ondan sonra hiçbir peygamber gönderilmeyecektir ve Kuran insanlara hidayet rehberi olarak gönderilen en son kitaptır. Allah, Peygamber Efendimiz (sav)'in bu eşsiz özelliğini onun mübarek vücudunda bir izle tecelli ettirmiştir.

İslami kaynaklarda ve rivayetlerde Peygamber Efendimiz (sav)'in kürek kemikleri arasında bulunan bu işarete "nübüvvet mührü" ismi verilir. Peygamberimiz (sav)'in mührüne benzer peygamberlik işaretlerinin diğer peygamberlerde de olduğu, ancak Peygamberimiz (sav)'inkinin daha farklı olduğu el-Müstedrek tarafından Vehb b. Münebbih (ra)'den şöyle nakletmiştir:

"... Allah hiçbir peygamber göndermemiştir ki, onun sağ elinde Peygamberlik beni (şamet'ün-nübüvve) olmamış olsun. Ancak bizim Peygamberimiz Muhammed Aleyhisselam bunun istisnasını teşkil etmektedir. Zira Onun peygamberlik beni, (sağ elinde değil) kürek kemikleri arasındadır. Peygamberimiz (sav) bu durum sorulunca: "Kürek kemiklerim arasında bulunan bu ben, benden önceki Peygamberlerin beni gibidir..."78 demiştir."

Cabir b. Semüre (ra) anlatıyor:

"Ben Resulullah Efendimizin kürek kemikleri arasında bulunan nübüvvet mührünü gördüm. O, güvercin yumurtası büyüklüğünde kırmızımtırak bir yumru idi."79

Hz. Ali'nin torunlarından İbrahim b. Muhammed (ra) naklediyor:

"Dedem Hz. Ali, Peygamber Efendimiz (sav)'in vasıflarını anlatırken, Resulullah'ın Hilyesi (güzel sıfatlar, süs, zinet, cevher, güzel yüz, suret, görünüş) hakkındaki hadisi bütün uzunluğu ile zikreder ve: "Kürek kemikleri arasında nübüvvet mührü vardı. Ve O, peygamberlerin sonuncusudur" derdi.80

Ebu Nadre (ra) anlatıyor:

"Ashabdan Ebu Said el-Hudri'ye Resulullah Efendimizin peygamberlik mührünün nasıl bir şey olduğunu sordum. Mübarek sırtlarında gül tomurcuğu gibi bir et parçası olduğunu söyledi."81

"İki küreği arasında peygamberlik mührü yer alıyordu. Bu mühür sağ omzuna daha yakındı."82

Muhammed b. Müsenna, Muhammed b. Hazm, Şu'be Simak (ra)'dan:

"Cabir İbn-i Semure'nin şöyle dediğini duydum: Resulullah (sav)'in sırtında mühür gördüm: güvercin yumurtası gibi idi."83

77-	Ahmed	Cevdet	Paşa,	Kıyas-ı	Enbiya,	IV.	Cüz,	Kanaat	Matbaası,	İstanbul	1331,	s.	364-365
78-	Tirmizi'nin	Şemail isimli kitabının	tercümesinden,	Prof. Dr. Ali Yardım,	Peygamberimiz (sav)'in	Şemaili,	Damla Yayınevi,	3 Baskı,	İstanbul,	1998,			
													73
79-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,1976,	s. 36
80-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,1976,	s. 38
81-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,1976,,	s. 42
82-	Hucetü'l	İslam	İmam	Gazali,	İhya'u	Ulum'id-din,	2.	cilt,	Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü,	Huzur	Yayınevi,	İstanbul 1998,	s. 820
83-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,1976,	s. 36

3. BÖLÜM

Peygamber Efendimiz (sav)'in Saç Sakal ve Giyim Tarzı

Peygamber Efendimiz (sav)'in saç

Peygamber Efendimiz (sav)'in saçının uzunluğu ile ilgili farklı tarifler vardır. Tarifler arasında böyle bir farklılık olması ise doğaldır, çünkü bu bilgileri aktaranlar Peygamber Efendimiz (sav)'i farklı zamanlarda gördükleri için, saçının uzunluğu da farklı olmuş olabilir. Ancak bu tariflerden anlaşılan Peygamberimiz (sav) saçını en kısa kulağı hizasında, en fazla ise omuzlarına kadar uzatmıştır.

Enes b. Malik (ra) anlatıyor:

"Hazreti Peygamber (sav)'in saçları, kulaklarının orta hizasına kadar uzamıştı."84

Hazreti Aişe (ra) validemiz anlatıyor:

"Resulullah'ın mübarek saçları, kulakları ile omuzları arasındaydı. Allah'ın selat ve selamı üzerine olsun."85

Bera b. Azib (ra) anlatıyor:

"Peygamber Efendimiz (sav) orta boylu idi. Omuzları da genişçeydi. Saçları ise, kulak yumuşaklarını değerdı."86

Ebu Talib'in kızı ümmü Hani (ra) anlatıyor:

"Resulullah Efendimiz Mekke'ye geldiklerinde evimizi teşrif etmişlerdi. Bu sırada mübarek başları dört belikli (örgülü) idi." 87

Peygamberimiz (sav)'in saç ve sakal bakımı

Peygamber Efendimiz (sav) temizliğe çok önem verdiği için, saç ve sakal bakımına da önem vermişlerdir. Bazı kaynaklarda onun yanında daima tarak, ayna, misvak, kürdan, makas, sürmedan gibi eşyalar bulundurduğu bildirilmektedir.88 Peygamberimiz (sav) ashabına da aynı tavsiyelerde bulunmuş ve "Kim saç bırakmışsa, onun bakımına dikkat etsin"89 şeklinde buyurmuşlardır. Peygamberimiz (sav)'in saç ve sakalı ile ilgili diğer aktarılanlar şu şekildedir:

Hiz. Adda İbn Halid'den (ra):

"Mübarek sakalı gayet güzeldi."90

Hiz. Aişe (ra) validemiz anlatıyor:

"Resul-i Ekrem (sas)... saçlarını tarayıp yağladığında..."91

Simak b. Harb (ra) aktarıyor:

"Cabir b. Semüre'den işittim. Ona, Hazreti Peygamber (sav)'in saçlarının ağarma durumu sorulmuştu. O da: Mübarek başlarını yağladıkları zaman saçlarının akı gözle farkedilmez; fakat başlarına yağ sürmedikleri anlarda beyazları görünürdü"92 dedi.

Peygamberimiz (sav), dış görünümüne ve temizliğine verdiği önemle, müminlere güzel bir örnek olmuştur. Bir rivayette Peygamber Efendimiz (sav)'in bu konudaki tavrı şöyle belirtilir:

"Bir gün Peygamber (sav) sahabelerinin yanına çıkacağı zaman küpteki suya bakarak sarığını ve sakalını düzeltti ve şöyle dedi: 'Allah kardeşlerinin yanlarına çıkarken kulunun kardeşleri için süslenmesini sever.'93

Peygamber Efendimiz (sav)'in giyim tarzı

Peygamberimiz (sav)'in giyimi hakkında da sahabeler pek çok detay aktarmışlardır. Bunun yanı sıra Peygamber Efendimiz (sav)'in müminlere nasıl giyinmeleri gerektiğiyle ilgili olarak tavsiyeleri de onun bu konuya verdiği önemi ortaya koymaktadır. Örneğin Peygamber Efendimiz (sav) hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur:

"Allah güzeldir, güzelliği sever, güzel giyinmek kibir değildir, kibir (mazhar olduğun nimeti kendinden bilip) hakkı reddetmek, halkı hakir görmektir."94

"Allah güzeldir, güzeli sever ve kuluna verdiği nimetin eserini üzerinde görmekten hoşlanır."95

Peygamber Efendimiz (sav)'in torunu Hiz. Hasan, onun giyim konusu hakkındaki görüşünü şöyle ifade etmiştir:

"Peygamber Efendimiz (sav) bize elde ettiğiniz en iyisini giymemizi ve bulabildiğimiz en hoş kokuları sürmemizi emrederdi."96

Bu konudaki Peygamberimiz (sav)'in bir başka hadisi de şu şekildedir:

"Ey müminler! Gönlünüzce yiyiniz, içiniz, giyiniz ve Allah yolunda sarf ediniz. Ancak, israfa veya kibir ve gurura kaçmayınız."97

Peygamber Efendimiz (sav) ashabından biri dış görünümüne önem vermediğinde veya bakımsız olduğunda onu da hemen uyarırdı.

Bu konuya ait bir rivayeti Ebu'l Havas (ra), babasından şöyle nakletmektedir:

Üzerinde adi bir elbise olduğu halde Resulullah aleyhissalatu vesselam'ın yanına gelmiştim. Bana: "Senin malın yok mu?" diye sordu. "Evet var" cevabıma: "Hangi çeşit maldan?" sorusunu yöneltti. "Her çeşit maldan Allah bana vermiştir" demem üzerine: "Öyle ise Allah Teala Hazretleri sana bir mal verdiği vakit Allah'ın verdiği bu nimetin eseri ve fazileti senin üzerinde görülmelidir" buyurdular.⁹⁸

Buna benzer bir başka olayı ise Hz. Cabir (ra) şöyle aktarmıştır:

Resulullah aleyhissalatu vesselam, binek hayvanlarımızı güden bir adamımızı gördü. Üzerinde eskimiş iki parçalı giysi vardı. "Onun bu eskilerden başka giyeceği yok mu?" diye buyurdular. "Evet var" dedim. "Çamaşır torbasında iki giysisi daha var. Ben onları giydirmiştim." "Öyleyse çağır onu da, bunları giysin" diye emrettiler. (çağırdım, emr-i Nebeviyi söyledim.), o da onları giyindi. Geri gitmek üzere dönünce, Resulullah aleyhissalatu vesselam: "Nesi var da bu yenileri giymiyor? Bu daha hoş değil mi?" diye buyurdular.⁹⁹

Peygamberimiz (sav)'in giyim tarzı ile ilgili sahabelerin aktardığı bilgilerden bazıları ise şunlardır:

İbnu Abbas (ra) anlatıyor:

*Ben Resulullah aleyhissalatu vesselam üzerinde mümkün olan en güzel elbiseyi gördüm."*¹⁰⁰

Ümmü Seleme (ra) anlatıyor:

*"Peygamber Efendimiz (sav)'in en çok sevdikleri elbise çeşidi, gömlek (kamis) idi."*¹⁰¹

Ashabdan Kurre (ra) anlatıyor:

*"Ben, biat eylemek üzere, Müzeyne kabilesinden bir grup insanla birlikte Resulullah Efendimizin huzurlarına çıktım. Peygamber Efendimiz (sav)'in gömleklerinin yakası düğmesiz olduğundan..."*¹⁰²

Enes b. Malik (ra) anlatıyor:

*"Peygamber Efendimiz (sav), giydikleri elbiseler içerisinde, Hibere-i Yemani'yi çok severlerdi"*¹⁰³ (Hibere, Yemen'de dokunan pamuktan yapılan, kırmızı çubuklu yeşil bir kumaştır. Eskilerin "alaca" dedikleri desenli kumaşlar için kullanılan bir tabirdir. Bu da kumaşın düz değil desenli olduğunu ve birkaç renkten oluştuğunu gösterir.)¹⁰³

El-Bera b. Azib (ra) anlatıyor:

*"Kırmızı desenli elbisenin, Peygamber Efendimiz (sav) kadar bir başkasına yakıştığını görmedim. Bu kıyafetle Resulullah (sav)'ı gördüğümde, mübarek saçları, omuzlarına değecek kadar sarkmıştı."*¹⁰⁴

Semüre b. Cündüb (ra) rivayet ediyor:

*"Hazreti Peygamber (sav): "Beyaz elbise giyiniz. Zira o, son derece temiz ve hoştur" buyurmuşlardır"*¹⁰⁵.

Hz. Aişe (ra) anlatıyor:

*"Resulullah Efendimiz, bir sabah vakti, üstlerinde siyah yünden dokunmuş bir izar (peştemal, futa, göğüsten aşağı örtülen elbiseler) olduğu halde, evlerinden dışarı çıkmışlardı."*¹⁰⁶

Peygamber Efendimiz (sav)'in dış kıyafetleri

Eş'a's b. Süley'n (ra) anlatıyor:

"Bana halam anlattı. Ona da amcası anlatmış. Halamın amcası demişti ki: Bir gün Medine sokaklarında izarımı sürüyerek yürüyordum. Bu sırada arkamdan bir ses işittim: "İzarını yukarı kaldır. Zira izarın yerde sürünmemesi, onun daha temiz kalmasını ve uzun müddet dayanmasını sağlar" diyordu. Arkama dönüp baktığımda bu sözleri söyleyenin Resulullah Efendimiz olduğunu gördüm."107

Seleme b. El-Ekva'dan (ra):

"Hz. Osman, uzunluğu bacaklarının yarısına kadar ulaşan bir izar giyer ve "Arkadaşımın (sahibi), yani Resulullah (sav)'ın izarları da aynen böyleydi" derdi.108

84-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,1976,	s.	49	
85-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,1976,	s.	50	
86-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,1976,	s.	50	
87-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,1976,	s.	51	
88-	Ali	el-Kari,			Cem'ul-Vesail	fi	Şerh'is-		Şemail,	İstanbul,		s.	96-97		
89-		Ebu			Davud,		Sünen,		IV,	74,		nu:4062			
90-	G.Ahmed	Ziyaüddin,			Ramuz	El	Hadis,	2.	cilt,	Gonca	Yayınevi,	İstanbul,	1997,	519/16	
91-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,	1976,	s. 58	
92-	İbn Adıyye el-Kamil;	Huccetü'l	İslam	İmam	Gazali,	İhya'u	Ulum'id-din,	3.	cilt,	Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü,	Huzur Yayınevi,	İstanbul 1998,	s.	679	
93-	İbn Adıyye el-Kamil;	Huccetü'l	İslam	İmam	Gazali,	İhya'u	Ulum'id-din,	3.	cilt,	Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü,	Huzur Yayınevi,	İstanbul 1998,	s.	679	
94-	Kütüb-i Sitte,	Muhtasarı	Tercüme	ve	Şerhi,	Prof. Dr. İbrahim	Canan,	7.	cilt,	Akçağ	Yayınları,	Ankara,	s.	208	
95-	Kütüb-i Sitte,	Muhtasarı	Tercüme	ve	Şerhi,	Prof. Dr. İbrahim	Canan,	7.	cilt,	Akçağ	Yayınları,	Ankara,	s.	208	
96-		Buhari,			et-Tarih'ul-Kebir,		I,			382,		nu:1222			
97-		Buhari,	el-Cami'us-Sahih,		VII,	33;	İbn	Mace,		Sünen,	II,	1192,	nu:3605		
98-	Nesai,	Zinet 83,	(8, 196),	Prof. Dr. Ali Yardım,	Peygamberimiz (sav)'ın	Şemaili,	Damla Yayınevi,	3	Baskı,	İstanbul,	1998,	s.	119		
99-	Muvatta,	Libas 1,	(2, 910);	Kütüb-i Sitte,	Muhtasarı	Tercüme	ve	Şerhi,	Prof. Dr. İbrahim	Canan,	15.	cilt,	Akçağ Yayınları,	Ankara,	s. 64-65
100-	Ebu Davud.,	Libas 8,	(4037);	Kütüb-i Sitte,	Muhtasarı	Tercüme	ve	Şerhi,	Prof. Dr. İbrahim	Canan,	15.	cilt,	Akçağ Yayınları,	Ankara,	s.69
101-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,	1976,	s. 85	
102-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,	1976,	s. 88	
103-	Sünen-i Tirmizi	Tercümesi,	Çeviren: Osman		Zeki Mollamehmetoğlu,	Yunus Emre	Yayınevi,	İstanbul,	3.cilt,				s.	283	
104-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,	1976,	s. 94	
105-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,	1976,	s.98	
106-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,	1976,	s.99	
107-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,	1976,	s.154	
108-	Et-Tirmizi	İmam	Ebu	İ'sa	Muhammed,	Şemail-i	Şerife,	1.	cilt,	Hilal	Yayınları,	Ankara,	1976,	s.155	

4. BÖLÜM

Peygamber Efendimiz (sav)'in yüzüğü ve mührü

Enes b. Malik (ra) anlatıyor:

"Peygamber Efendimiz (sav)'in Mühr-i Şerifleri (şerefli, mübarek mühür) gümüşten yapılmıştı. Kaşı ise Habeş taşındandı.

Resulullah Efendimiz yabancı devlet reislerine mektup yazmak isteyince, bir mühür yüzük yapılmasını buyurdu.

"Peygamber Efendimiz (sav)'in parmağındaki yüzüğün parlıtısı hala gözümün önünde duruyor".

"Peygamber Efendimiz (sav)'in Mühr-i Şeriflerinin kaşına, üç satır halinde, "Muhammed Resulullah" ibaresi kazanmıştı. Birinci satırda "Muhammed", ikinci satırda "Resul", üçüncü satırda da "Allah" kelimeleri yer alıyordu."109

Peygamber Efendimiz (sav)'in yürüyüş şekli

Ebu Hüreyre (ra) anlatıyor:

"Ben Resulullah Efendimizden daha güzel birisini görmedim; sanki güneş, onun mübarek yüzünde devrediyor gibiydi. Peygamber Efendimiz (sav)'den daha hızlı yürüyen birisini de görmedim; yürürken adeta yeryüzü ayakları altında dürüldü. Bizler, arkalarından giderken, geri kalmamak için büyük çaba harcardık."110

Hız. Ali'nin torunlarından İbrahim b. Muhammed (ra), "Dedem Hız. Ali, Resulullah Efendimizi tanıtırken şöyle derdi: "Resulullah Efendimiz, yürürken, adeta yokuş aşağı incesine, ayaklarını sertçe kaldırırlardı"111 diyerek, Peygamberimiz (sav)'in rahat bir yürüyüşü olduğunu belirtmiştir.

Hız. Yezid İbni Mirsad (ra) ise şöyle demiştir:

"Yürüdüğü zaman vakarlı fakat hızlı giderdi. Yanındakiler ona yetişemezdi."112

Hız. Ebu Atabe (ra)'den:

"Yürürken kuvvetli adımlarla yürürdü."113

"... Yürürken, ayaklarını yerden biraz kaldırıp önlerine hafif eğilerek yürürlerdi. Ayaklarını ses çıkarıp toz kaldıracak şekilde yere sert vurmazlar; adımlarını uzun ve seri atmakla birlikte sukunet ve vekar üzere yürürlerdi. Yürürken, sanki meyilli ve engebeli bir yerden iniyor görünümünü arzederdi. Bir tarafa dönüp baktıklarında, bütün vücudları ile birlikte dönerlerdi. Rastgele sağa sola bakmazlardı. Yere bakışları, göğe bakışlarından daha çoktu. Çoğunlukla göz ucu ile bakarlardı. Ashabı ile birlikte yürürken, onları öne geçirir kendileri arkada yürürlerdi. Yolda karşılaştığı kimselere, onlardan önce hemen selam verirdi."114

"Hep hareketi mutedil idi. Bir yere azimetinde (Yola çıkmak, gitmek) acele ve sağ ve sola meyletmeyip, kemal-i vekar (ağırlıklılığın olgunluğu) ile doğru yoluna gider ve fakat sür'at (hızlı) ve sühulet (kolaylıkla) ile yürür idi. Şöyle ki; adeta yürür gibi görünür, lakin yanında gidenler, sür'at ile yürüdükleri halde geri kalırlar idi."115

Peygamber Efendimiz (sav)'in oturuş tarzı

Kayle binti Mahreme (ra) anlatıyor:

"Resulullah (sav)'i sonsuz bir mahviyet (alçak gönüllülük, tevazu) ve tevazu içinde otururken görünce, heybetinden vücudum titremeye başladı."116

Cabir b. Semüre (ra):

"Ben Peygamber Efendimiz (sav)'i, sol tarafına konmuş bir yastığa dayanmış vaziyette gördüm."117

Peygamber Efendimiz (sav)'in konuşma şekli

Peygamber Efendimiz (sav) etkileyici üslubu, hikmetli ve keskin hitabıyla tanınan bir insandı. Onun tebliği insanlar üzerinde çok büyük bir etki oluşturur, sohbetinden herkes çok büyük bir zevk alırdı. Sahabelerden bizlere aktarılan çeşitli rivayetler de onun bu özelliğini ortaya koyar. Bu konuda bazı aktarımlar şu şekildedir:

Allah Resülü insanların en beliğ (belagatli kimse, meramını tamamen, noksansız ve güzel sözlerle anlatmaya muktedir olan. Kafi derecede olan. Yeter olan), en düzgün konuşanı ve en tatlı sözlü olanıydı (ağızından ballar akıyordu)! O, şöyle diyordu: "Ben Arabın en fasihiyim (Hatasız olarak söyleyen. Açık ve güzel konuşan)."118

Hız. Aişe (ra), Resulullah (sav)'in sözlerini şöyle tarif eder:

"O, sizlerin konuştuğunuz gibi lafları çabuk çabuk ve peş peşe sıralamazdı, sözleri az ve özdü. Halbuki sizler cümleleri birbirine ekleyip duruyorsunuz."119

"Allah Resülü çok veciz (kısa, öz, az sözle çok mana ifadesi) konuşurdu. Böyle konuşmasını kendisine Allah katından Cebrail getirmişti. Kısa cümleler içinde bütün maksadını yansıtır. Veciz sözlü cümleler söylerdi, sözlerinde ne fazlalık ne de eksiklik bulunurdu. Kelimeleri bir ahenk içinde birbirini izler, sözcükleri arasında duraklar ve böylece dinleyenleri sözlerini belleyip ezberlerlerdi. Sesi gürdü ve tatlıydı. Gerektiğinde konuşurdu, kötü laflar etmezdi. Hiddetli ve hiddetsiz anlarında (nefsi için değil, Allah'ın rızası için) hep hakkı söylerdi."120

"Güzel olmayan laflar edenlerden yüz çevirirdi. Hoşlanmadığı, çirkin saydığı bir sözü konuşmak zorunda kaldığında onu kinaye yoluyla ifade buyururdu."121

Kendisi sustuğunda huzurdakiler konuşurdu. Katında tartışma yapılmazdı.122

*Sahabelerinin yüzlerine karşı son derece güler ve gülümserdi, onların konuştuklarını beğenir, dikkatle dinler, kendisini onlardan biri sayardı.*¹²³

H. A. A. (ra) anlatıyor:

*"Mübarek kelimeleri seçkindi. Her işiten onu anlardı."*¹²⁴

H. E. U. (ra)'den:

*"İnsanların en güleç yüzlüsü ve hoşçanlısı idiler."*¹²⁵

H. E. (ra) şunu bildirmişti:

*"Efendimiz (sav) halkın en latifecisi(hoş söz, şaka, mizah, söz ile iltifat) idi."*¹²⁶

Peygamber Efendimiz (sav)'in güzel kokusu

Peygamber Efendimiz (sav) temizliğe çok önem verirdi. Kendisi sürekli mis gibi, tertemiz, hoş ve güzel kokar, Müslümanlara da temizliği tavsiye ederdi. Sahabelerden rivayet edilen bilgilerde Peygamberimiz (sav)'in bu güzel özelliği hakkında detaylar aktarılmaktadır. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

E. b. M. (ra) şöyle ifade etmektedir:

*"Resulullah Efendimiz Medine sokaklarının birinden geçtiğinde O'nun misk gibi kokusu hemen sezildiğinden, halk o yoldan Hazreti Peygamber (sav)'in geçtiğini söylerlerdi. Bizler, Peygamber Efendimiz (sav)'in gelişini, kokusunun güzelliğinden anladık."*¹²⁷

İ. b. E. A. D., H. M. Y. D., E. (ra)'den:

*Resulullah (sav)'ın elinden daha yumuşak ne bir yün kumaşı, ne de bir ipeğe (hayatımda) dokunmadım. Resulullah (sav)'in kokusundan daha güzel (kokan) bir kokuyu da koklamadım.*¹²⁸

M. b. H. (ra), babasından, K. T. D., E. 'den şöyle rivayet etmiştir:

*"Resulullah (sav) güzel kokusu ile tanınırdı. Resulullah (sav) güzel idi. Kokusu da hoş idi. Bununla beraber kokuyu severdi."*¹²⁹

*"Cismi nazif (temiz), kokusu latif (hoş) idi. Koku sürünsün sürünmesin, teni en güzel kokulardan ala kokardı. Bir kimse onunla musafaha (el sıkışmak, tokalaşmak, muhabbetini, arkadaşlığını, sevgisini izhar etmek) etse, bütün gün onun rayiha-i tayyibesini (temiz kokusunu) duyardı ve mübarek eliyle bir çocuğun başını meshetse, rahiya-i tayyibesıyla (temiz kokusuyla) o çocuk, sair (diğer) çocuklar arasında malum (bilinirdi) olur idi."*¹³⁰

- 109- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 1. cilt, Hilal Yayınları, Ankara, 1976, s.114-117
110- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 1. cilt, Hilal Yayınları, Ankara, 1976, s.157
111- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 1. cilt, Hilal Yayınları, Ankara, 1976, s.158
112- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 541/1
113- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 541/2
114- Tirmizi'nin Şemail isimli kitabının tercümesinden; Prof. Dr. Ali Yardım, Peygamberimiz (sav)'in Şemaili, Damla Yayınevi, 3 Baskı, İstanbul, 1998, s. 66-67
115- Ahmed Cevdet Paşa, Kısa-ı Enbiya, IV. Cüz, Kanaat Matbaası, İstanbul 1331, s. 364-365; Prof. Dr. Ali Yardım, Peygamberimiz (sav)'in Şemaili, Damla Yayınevi, 3. Baskı, İstanbul, 1998, s. 51
116- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 1. cilt, Hilal Yayınları, Ankara, 1976, s. 160
117- Et-Tirmizi İmam Ebu İ'sa Muhammed, Şemail-i Şerife, 1. cilt, Hilal Yayınları, Ankara, 1976, s.163
118- Taberani, Hakim; Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 800,
119- El Fevaid, Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 800
120- Ebu Davud, Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 800
121- Buhari, Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 800
122- Tirmizi; Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 800
123- Tirmizi; Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 800
124- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 521/4
125- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 545/4
126- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 545/5
127- İbn Sa'd Tabakat, I, 398-399; Mecme'uz Zevaid, VIII, 282; el-Metalib'ül-Aliye, IV , 25; Behcet'ül Mehafil, II, 254; Prof. Dr. Ali Yardım, Peygamberimiz (sav)'in Şemaili, Damla Yayınevi, 3. Baskı, İstanbul, 1998, s.280
128- Buhari, 1/503; Müslim, 2/257; İbn-i Kesir, Peygamberimiz (sav)'in Şemaili, Mucizeleri, Çelik Yayınevi, s. 46

5. BÖLÜM

Peygamber Efendimiz (sav)'in sevdiği yemekler

"Çok sıcak yemeği sevmezdi."131

"En çok hoşlandığı yiyecek etti."132

"Kabağı çok severdi."133

"Avlanan kuş etlerini yerdı."134

"Hurmalarından Acve hurmasını severdi."135

Hiz. Aişe (ra) Peygamberimiz (sav)'in sevdiği yiyeceklerle ilgili şunları söylemiştir:

"Tatlı ve balı severlerdi."136

"Hazreti Peygamber (sav)'in katık olarak yediği yemeklerin bir kısmı şöyle sıralanabilir: Koyunun ön kolu ve sırt eti, pirzola, kebab, tavuk, toy kuşu, et çorbası, tirit, kabak, zeytinyağı, çökelek, kavun, helva, bal, hurma, paçı, anber balığı..."137

Hiz. Aişe (ra) ek olarak şunları bildirmiştir:

"Kavun, karpuzu yaş hurma ile yerlerdi."138

Hiz. Cabir (ra)'den:

"Taze hurma ve kavun çok yerlerdi ve 'bunlar güzel meyvedir' derlerdi."139

"Hiçbir zaman bir yemeği yermemiştir. Hoşuna giderse yer gitmezse yemezdi. Hoşlanmadığında da bir başkasına kötülemezdi." 140

Peygamber Efendimiz (sav)'in sevdiği bazı yiyecekler için söylediği sözlerden bir kısmı ise şöyledir:

"Eti en güzel yeri sırt etidir."141

"Sirke ne güzel katıktır"142

"Mantar kudret helvasıdır."143

"Sinameki ve sennut (tereyağ tulumuna konulan bal) yemeye devam ediniz. Çünkü bu iki şeyde samdan (ölümden) başka her hastalıktan şüphesiz şifa vardır."144

"Zeytinyağını yiyiniz ve kullanınız. Çünkü bu yağ mübarektir."145

Peygamber Efendimiz (sav)'in sevdiği içecekler

Hiz. Aişe (ra) bildiriyor:

"Şerbetlerin içinde tatlı ve soğuk olanını severlerdi.146

Peygamber Efendimiz (sav) bal şerbeti, hurma ve kuru üzüm şırası gibi içecekleri severlerdi.147

*Peygamber Efendimiz (sav)'ın en çok sevdiği içecek, soğuk tatlı şerbetlerdi."*¹⁴⁸

*Şerbetlerin içinde en çok bal şerbetini severdi.*¹⁴⁹

*İçilecek şeylerde en çok sütü severlerdi.*¹⁵⁰

Peygamberimiz (sav) süt için şöyle buyurmuşlardır:

*"Allah bir kimseye yemek yedirdiği zaman o kimse, 'Allah'ım Bize bu yemeği bereketli kıl ve bize bundan hayırlı rızık ver' diye dua etsin. Allah bir kimseye bir miktar süt içirdiği zaman da o kimse, 'Allah'ım bize bu sütü bereketli kıl ve bize daha çok süt ver' diye dua etsin. Çünkü yiyeceğin ve içeceğin yerini tutan süttten başka bir şeyi bilmiyorum."*¹⁵¹

Peygamberimiz (sav)'ın su için söyledikleri

Peygamberimiz (sav) özellikle yolculuklar sırasında ashabına su dağıtırdı. Örneğin bir yolculuğu sırasında, bir yerde durmuş ve yanındakilerden su istemiştir. Elini ve yüzünü yıkadıktan sonra, sudan içmiş ve yanındaki sahabelerine de *"Siz de yüzünüze, boynunuza bir miktarını dökün"*¹⁵² demiştir.

Resulullah (sav) su içtikten sonra şöyle dua etmiştir:

*"Rahmetiyle suyu tatlı olarak yaratan, acı ve tuzlu yaratmayan Allah'a hamd olsun."*¹⁵³

Resulullah (sav) bir başka sözünde ise su için şöyle buyurmuştur:

*"Allah suyu temizleyici olarak yarattı. Tadını veya rengini veya kokusunu değiştiren maddeler dışında hiçbir nesne onu pislemez."*¹⁵⁴

SONUÇ

Peygamber Efendimiz (sav), Allah'ın **"... ancak o, Allah'ın Resûlü ve peygamberlerin sonuncusudur."** (Ahzab Suresi, 40) ayetiyle bildirdiği gibi insanlar için son peygamber olarak gönderilen, Allah'ın en son Hak Kitab'ını vahyettiği, güzel ahlakı, takvası, Allah'a olan yakınlığı ile insanlara örnek kıldığı, Allah'ın dostu, Rabbimiz'in Katında üstünlüğü olan, müminlerin de dostu, en yakını ve velisidir. Allah, **"Gerçek şu ki, Biz senin üzerine 'oldukça ağır' bir söz (vahy) bırakacağız"** (Müzzemmil Suresi, 5) ayetiyle de bildirdiği gibi son peygamber olan Hz. Muhammed (sav)'e önemli bir sorumluluk vermiştir. Peygamberimiz (sav) ise, Allah'a olan güçlü imanı ile, Allah'ın kendisine verdiği sorumluluğu en güzeliyle yerine getirmiş, insanları Allah'ın yoluna, hidayete davet etmiş ve tüm inananların yol göstericisi ve aydınlatıcısı olmuştur.

Peygamberimiz (sav)'i görmemiş olsak bile, Kuran ayetlerinden ve hadis-i şeriflerden, güzel tavırlarını, konuşmalarını, gösterdiği güzel ahlakı tanıyabilir, ona benzemek, ahirette onunla yakın bir dost olabilmek için elimizden gelen çabayı en fazlasıyla gösterebiliriz. Günümüzde insanlar, özellikle de gençler birçok insanı kendilerine örnek almakta, onların tavır ve konuşmalarına, üsluplarına, giyim tarzlarına özenmekte, onlar gibi olmaya çalışmaktadırlar. Ancak bu insanların büyük bir çoğunluğu doğru yolda olmadığı gibi, tavır ve ahlak güzelliğine de sahip değildirler. Bu nedenle insanları doğru olana, en güzel ahlak ve tavıra özendirmek önemli bir sorumluluktur. Bir Müslümanın, tavrına ve ahlakına özenmesi, benzemek için çaba göstermesi gereken kişi, Hz. Muhammed (sav)'dir. Allah bu gerçeği bir ayetinde şöyle bildirmektedir:

Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Resûlü'nde güzel bir örnek vardır. (Ahzab Suresi, 21)

Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) gibi diğer peygamberler de, Allah'ın müminler için örnek kıldığı, Allah'ın razı olduğu kişilerdir. Allah, Yusuf Suresi'nde şöyle bildirmektedir:

Andolsun, onların kıssalarında temiz akıl sahipleri için ibretler vardır. (Bu Kur'an) düzüp uydurulacak bir söz değildir, ancak kendinden öncekilerin doğrulayıcısı, herşeyin 'çeşitli biçimlerde açıklaması' ve iman edecek bir topluluk için bir hidayet ve rahmettir. (Yusuf Suresi, 111)

Bu yazı dizisinin hazırlanış amacı da Peygamberimiz (sav)'i birçok yönüyle tanıtmak, onun ahlakını örnek alan insanlardan oluşan bir topluluğun ne kadar üstün özelliklere ve güzelliklere sahip olacağını göstererek, insanları Peygamberimiz (sav)'in ahlakına özendirme. Peygamberimiz (sav)'in "*Size iki şey bırakıyorum. Bunlara uyduğunuz müddetçe asla sapıtmayacaksınız: Allah'ın Kitabı ve Resulü'nün sünneti*"¹ hadis-i şeriflerinde de bildirdiği gibi, Müslümanların en önemli iki yol göstericisi Kuran ve Peygamber Efendimiz (sav)'in sünnetidir. Peygamber Efendimiz (sav) hem güzel ahlakı ile insanlara örnek olmuş, hem de insanları güzel ahlaklı olmaya çağırmıştır. "*2 buMüminin mizanında en ağır basacak şey güzel ahlakıdır. Muhakkak ki, Allah Teala işi ve sözü çirkin olan ve hayasızca konuşan kimseye buğz ederyuran* Peygamberimiz (sav), bir sözünde de "Ruhumu kudret altında tutan Allah'a yemin ederim ki cennete sadece güzel ahlak sahipleri girer"³ demiştir.

Peygamberimiz (sav)'in izinden giden Müslümanların da, hem tüm insanlığa güzel ahlakları ve iyi huyları ile örnek olmaları, hem de sözlü ve yazılı olarak onları güzel ahlaka davet etmeleri gerekir.

- 131- Beyhaki, Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 802
- 132- Ebbuşeyh, Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 803
- 133- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 552/7
- 134- Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 803
- 135- Ebuşeyh, Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 803
- 136- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 552/11
- 137- Ebu Davud, III, 496-497, nu: 3840; Nesai, VII, 207-209; Prof. Dr. Ali Yardım, Peygamberimiz (sav)'in Şemaii, Damla Yayınevi, 3 Baskı, İstanbul, 1998, s. 219
- 138- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 552/5
- 139- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 549/1
- 140- Buhari ve Müslimde aynı anlamda rivayetler yer alır. Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 804
- 141- Haydar Hatipoğlu, Sünen-i İbni Mace Tercemesi ve Şerhi, Kahraman Yayınları, 9. cilt, İstanbul 1983, s. 62
- 142- Haydar Hatipoğlu, Sünen-i İbni Mace Tercemesi ve Şerhi , Kahraman Yayınları, 9. cilt, İstanbul 1983, s. 70
- 143- Haydar Hatipoğlu, Sünen-i İbni Mace Tercemesi ve Şerhi, Kahraman Yayınları, 9. cilt, İstanbul 1983, s. 209
- 144- Haydar Hatipoğlu, Sünen-i İbni Mace Tercemesi ve Şerhi, Kahraman Yayınları, 9. cilt, İstanbul 1983, s. 213
- 145- Haydar Hatipoğlu, Sünen-i İbni Mace Tercemesi ve Şerhi, Kahraman Yayınları, 9. cilt, İstanbul 1983, s. 73
- 146- G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 521/15
- 147- Arızat'ül Ahzevi Şerhu Sünen'it Tirmizi, VIII, 89-90, Prof. Dr. Ali Yardım, Peygamberimiz (sav)'in Şemaii, Damla Yayınevi, 3 Baskı, İstanbul, 1998, s. 255,
- 148- Prof. Dr. Ali Yardım, Peygamberimiz (sav)'in Şemaii, Damla Yayınevi, 3 Baskı, İstanbul, 1998, s.261
- 149- G. Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 521/17
- 150- G. Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 521/18
- 151- Haydar Hatipoğlu, Sünen-i İbni Mace Tercemesi ve Şerhi, Kahraman Yayınları, 9. cilt, İstanbul 1983, s. 75
- 152- Konyalı Mehmed Vehbi, Tam Metni Sahih-i Buhari, 4. cilt, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1993, s.64-65
- 153- İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s.16
- 154- İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 1. cilt, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s.295
- 155- Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 795-796
- 156- İmam Muhammed Bin Muhammed bin Süleyman er-Rudani, Büyük Hadis Külliyyatı, Cem'ul-fevaid min Cami'il-usul ve Mecma'iz-zevaid, cilt 5, İz Yayıncılık, s. 33